

Budeias kunnskap på UNESCOs liste

I desember 2024 ble seterkulturen skrevet inn på den representative listen for immateriell kulturarv i UNESCO. Oppføringen er ikke et vern, men en anerkjennelse av den verdifulle kunnskapen som har blitt overført fra budeie til budeie gjennom generasjoner.

Seterdrift handler om mer enn melkeproduksjon – det er en omsorgskultur der samspillet mellom mennesker, dyr og natur står i sentrum. Budeiene har ikke bare foredlet melk til smør og ost, men også utviklet matkultur og videreført tradisjoner bygget på nærhet og respekt for naturen. Seterkulturen lever videre, både i form av moderne drift og på de enkle, tradisjonelle setrene. Det er en levende del av vår kulturarv og offisielt anerkjent for framtiden.

Foto: Katharina Spærstad

Kontakt oss

Har du spørsmål eller ønsker mer informasjon?
Vi hjelper deg gjerne!

Kontakt oss: seter@seterkultur.no

Ring oss: +47 990 09 584

Norsk Seterkultur – en levende del av vår kulturarv

Norsk Seterkultur

Den håndbårne kunnskapen

Seterkulturen handler ikke bare om produksjon av melk og ost, det handler om det vi *gjør* på setra, om kunnskapen. Den immaterielle arven er kunnskapen du må *oppleve* for å lære.

Denne arven rommer kunnskap om natur, dyrestell, ysting, beitebruk og tradisjonelle håndverk. Den inkluderer også overføring og bevaring av gamle sagn, folkemusikk, lokking og stedsnavn som forteller historien om menneskers bruk av landskapet. Den handler om formidling og kunnskapsdeling av vår felles kulturarv - den håndbårne kunnskapen.

Foto: Hans Brimi

Det blomstrer i våre fotspor

Seterdrift er en bærekraftig måte å bruke naturressursene på. Når dyr beiter i utmark bidrar de til å opprettholde åpne landskap, øke det biologiske mangfoldet og bevare viktige kultur- og naturmiljøer.

I tillegg er setrene en viktig del av Norges selvforsyning og beredskap. Beitebruk sikrer lokal matproduksjon og utnyttelse av ressurser som ellers ikke ville blitt brukt.

Les mer om seterdriftens betydning for bærekraft

Hefte: Stølslandskapet – der natur og kultur møtes

Støtt opp om seterkulturen

Antallet aktive setre har gått ned, men det er fortsatt liv på mange setre rundt om i landet. I 2023 fikk 750 setre støtte til drift, og flere initiativer jobber for å spre kunnskap, bevare og videreutvikle denne viktige tradisjonen.

Ved å besøke en seter støtter du en levende kulturarv. Mange setre tar imot gjester, tilbyr gårdsprodukter og deler sin kunnskap med besøkende. Ved å lære mer om seterkulturen bidrar du til å holde tradisjonen levende. Ta gjerne med deg denne brosjyren og oppdag mer om Norges seterhistorie.

Les mer om UNESCO-statusen her

seterkultur.no/prosjekt/unesco-nominasjon-av-seterkulturen/

Finn en seter å besøke

visitnorway.no/overnatting/seterferie/

Foto: Kirsten Løxberg